UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Bartolvs In Primam Infortiati Partem

Bartolus

Lvgdvni, 1567

Tutelis.

urn:nbn:de:hbz:466:1-96147

Visual Library

ius voc. Bal. in c. j. §. naturales. ſi de feu. fue. contro. q̄ſiuit an
natus ex clerico in minoribus conſtituto, legitimetur per ſub
ſequens matrimonium. ⁊ Ric. Mal. dixit q̄ non, q2 eſt natꝰ ex
dānato coitu. l. Paulus. de ſta. ho. Tu dic ꝯ, q2 ibi ꝯhere ma-
trimonium ab initio erat in paris ptāte, ⁊ ideo legitimatio tra
hitur retro, ex q̄ filij ſint legi. c. tanta. Et ita tz Ioan. And. ⁊
Bal. adde no. Bar. ⁊ doc. in d. l. ⁊ ſiꝯ. C. de nup. ⁊ no. loquitur
Io. Fab. Inſt. de nup. §. aliq̄n.
f POMA. ¶ Ad queſt. Et vide Bal. in l. ⁊ ſi ꝯ. C. de nup. Bart.
in l. bonorum. C. qui admitt.

LEX IIII.

1 ☞ Filij nati ex concubina non retenta in domo an legitimen-
tur per ſubſequens matrimonium.

a Concubinam. a† Quero qd ſi aliq̄s hꝫ
1 aliquam mulierez ex do
mum ſuam, vtrum iſta dicatur concubina adeo q̄ fi-
lij nati ex ea dicantur natiᵇ ex concubina. Pla. q̄ ſic,
b q2 concubina fit ex ſolius animi deſtinatione. Bl. d̄t ꝯrium, ſcꝫ
quod requiratur habitatio ſimul. Non eſt ergo concubina, niſi
ſimul cohabitent. Illud etiam tz Dyn. ⁊ d̄t quod in concubina
tu requiritur indubitatus affectus: ſicut in vxore cuius affectꝰ
p̄ſumptus inducitur per cohabitationē. quod multū no. Hi er
c go filijᶜ qui hn̄r ex muliere non retenta ſecum in domo, vel ex ali
qua famula, non legitimantur per ſubſequens matrimonium.

ADDITIONES.

a POM. ¶ Concubinā. Iſtū tex. d̄t ſing. Ro. ſin. cccclxxviij.
b ALEX. ¶ Dicantur nati. Uide que no. Bar. in l. ſi vxor. in pn.
j. de adul. Et adde Bal. in auth. lꝫ. per illum tex. C. de na. li. ⁊
ibi no. que requirantur ad licitum concubinatum. ⁊ Bal. in l.
eam quam. C. de fideicom.
c AND. BARB. ¶ Hi ergo filij. Uide do. Ab. in c. innotuit. de
elec. vbi refert Old. tenere ꝯ, ⁊ Pe. de Anch. ⁊ vide q̄ ibi dixi.
idem voluit Pe. in c. per tuas. de prob.
POM. ¶ Uide Are. in §. fi. Inſti. de nup. vbi ponit que requi-
rantur ad hoc vt dicatur concubina.

Liber vigeſimuſſextus.

De tutelis. Titu. j.

¶ Rubricam iſtam continua, vt in gl.

LEX I.

1 ☞ Uis ⁊ ptās, quid in diffinitione tutele ſignificent.
2 Tutor eſt tutor etiam anteq̄ꝫ ſatiſdet, vel inuentarium faciat.
3 Pupillus decedens intra annum ante aditam hereditatem, q̄
tutor qui non ſatiſdederit, vel inuentarium non fecit, ſciuit ei
delatam transmittit ius deliberandi.
4 Uis quot modis capiatur.
5 Subſtantiua duo, q̄n ſic ſe hn̄t ad inuicem, quod vnum ineſt alte
ri: tunc vnum reſoluitur in adiectiuum alterius.

a Tutela. a Primo ponit diffini-
tionē tutele. Scdo po-
nit diffinitionem tutoris. Tertio po-
nit alluſionem ſeu deriuationē huius
vocabuli, tutor. Secūda ibi, tutores.
† Tertia ibi, ex qua re. ¶ † Quero, qd
vult dicere, vis ac ptās: gl. d̄t, id ē, vio
lenta ptās, q2 datur inuitus, ⁊ inuito.
vt Inſti. eo. in princ. ⁊ per hoc differt
a curatore, q̄ non datur inuito, d̄t gl.
iſta, expoſitio non vꝫ, q2 ſi ſint duo ſubſtantiua copulatiue poſi
ta, reſoluuntur, vt vnum ſit adiectiuum alterius, q̄n vnuꝫ de ne
ceſſitate ineſt alteri. l. j. ſ. de pac. ibi dum d̄t placitum ⁊ conſen
ſus. i. placitus conſenſus: ſed vis ⁊ ptās vnius non ineſt alteri
d̄ neceſſitate, ergo ⁊c. Preterea natura copule poſite inter ſub
ſtantiua eſt augere. l. ea tm̄ adiectio. j. de lega. iij. ſed hic ſm̄ hoc
non augeret imo reſtringeret dicendo violenta ptās, q̄ in volē
te non fit. quod eſt falſum, q2 reperio tutorem q̄ datur demū vo
lēs, vt eſt mater. C. q̄n mu. oſſ. tu. fun. po. l. ij. ⁊ auth. mat. ⁊ auie.
Item multi dantur tutores, q̄ hoc affectant, vt. j. eo. l. in eos. ⁊
j. de excu. tu. l. tria onera. Hec ēt pꝫ in oībus tutoribus q̄ hn̄t
excuſationem, ⁊ eam non p̄ponunt. Item ſi hec expoſitio eſſet
vera, infertur q̄ ſi pupillus volens petierit tutorem volentez,
non eſſet tutor: q2 non eſſet violenta ptās. quod eſt falſum, q2 p̄t
dari volenti ⁊ inuito, vt. j. l. prox. ⁊ j. de tu. ⁊ cur. da. ab his. l. il-
lud. ⁊ l. ſeq. vn̄ gl. Inſti. eo. circa prin. exponit aliter, ſcꝫ vis ad
cogendum, ptās ad imperandum. q. d. in tutela eſt ptās ad im-
perandum, ⁊ vis ad cogendum. i. ad mandandum executioni q̄
imperat, vt denotet q̄ non eſt ptās ſola, ſicuti eſt in q̄buſdam iu
dicibus, q̄ hn̄t cognitionem ⁊ non executionem, vt iudices dele
gati. l. a diuo pio. in prin. j. de re iu. facit quod no. in l. priuato
rū. C. de iur. om. iu. ⁊ in q̄buſdam q̄ hn̄t executionem ſine cogni
tione. l. executorem. de exec. rei iu. Sed in tutore eſt vtrūq̄, q2
hꝫ vim ⁊ ptātem, ⁊ iuriſdictionem, ⁊ exercitium: ⁊ hoc vult dice
re, vis ⁊ ptās. Et q̄ aliud ſit ptās, aliud exercitium ptātis, vi-
debitur in l. inter tutores. j. de admi. tut. Sed iſtud ēt non plꝫ,
2 q2† tutor ante factum inuentarium non p̄t adminiſtrare. l. fi. ar
bi. tu. ⁊ j. de admi. tu. l. tutor q̄ reptorium. Item tutor q̄ non ſa
tiſdedit, non p̄t adminiſtrare. C. de tu. ⁊ cu. q̄ non ſatiſ. p̄ totuz.
⁊ Inſti. de ſatiſd. tu. p̄ totum. ⁊ ſic ſm̄ iſtam expoſitionē ſequere
tur, q̄ tutor non ſit tutor anteq̄ꝫ poſſit adminiſtrare: q2 lꝫ ha-
beat ptātem, non tm̄ hꝫ executionem, ⁊ ſic in eum non cadit dif-
finitio, ergo non eſſet tutor, vt j. prox. rn̄. Hoc aūt eſt falſuz. Nā
tutor eſt incontinenti teſtārius, adita hereditate, vt. j. ti. j. l. ſi ne
mo. ⁊ l. fi. j. de excu. tu. Legitimus. n. ſtatim eſt mortuo defun-
cto: q2 ipſa lex eum facit. l. legitimos. j. de lega. tu. Similiter ⁊
datiuus eſt tutor ſtatim cum eſt datus, vt. j. de tut. ⁊ cur. da. ab
his. p̄ totum. Quod ēt apparet, q2 tutor anteq̄ꝫ faciat inuenta-
riuꝫ, p̄t quedā facere q̄ ſunt vtilia pupillo, ⁊ alienare q̄ ſunt tpe
peritura. l. tutor q̄ reptorium. in prin. j. de admi. tut. ⁊ probat
optime in l. muto. §. j. j. eo. Eodem mō p̄t anteq̄ꝫ ſatiſdet, vt C. d
tu. vel cu. q̄ non ſatiſd. l. fi. Ex q̄b. concludo q̄ tutor eſt anq̄ꝫ ſa-
tiſdet vel inuentarium faciat. Et p̄ hoc cōcludo ad queſt. de fa
3 cto, q̄ ſi eſt hr̄ditas delata pupillo, ⁊ tutor ſcit, ⁊ pupillus† intra
annum decedit, q̄ lꝫ pp̄ ſniam tutoris, non ſatiſdedit vel inuen
tarium non fecit tm̄ trāſmittit pupillus ius deliberandi: cū hoc
pupillo p̄ſit, ⁊ nihil noceat, vt plene dicā. j. de reb. du. l. q̄ duos
in prin. ¶ Un̄. iſta verba ſunt aliter exponenda. Pro cuiꝰ de-
4 clarōne ſcias q̄ verbum, vis,† q̄n̄q̄ ponit̄ pro actu illato in alte
rū: ⁊ tunc idē eſt q̄ violentia, vt. ſ. q̄d me. ca. l. j. in pn. ⁊ §. j. l. ex-
tat. ⁊ j. ad l. iul. de vi pu. ⁊ de vi pri. ⁊ de vi ⁊ vi ar. ⁊ ſ. de iuſti. ⁊
iu. l. vt vim. cum ſi. Aliq̄n̄ ponit̄ vis p̄ quadā potētia, q̄ eſt in p̄-
ſona ſiue in aīa ſiue in corpore, p̄ut ipſi perſone ineſt, nō p̄ut in
alium transfert: ⁊ tunc vis ⁊ ptās idem eſt, vt hic, ⁊ j. p̄xi. rn̄ſ. ⁊
Inſt. eo. in prin. ⁊ ſic dico q̄ iſta duo verba pro eodē ponūtur.
b ¶ Sed tuncᵇ inſtabis q̄n duo ſubſtantiua† ſic ſe hn̄t adinuicē,
5 q̄ vnū ineſt alteri, tunc vnū reſoluitur in adiectiuū alteriꝰ ⁊ co-
pula ſubducit̄ vt. ſ. de pact. l. j. ibi placitū ⁊ conſenſus: exponit
ibi gl. i. placitꝰ cōſenſus. Un̄ vr̄ q̄ ſit vera prima expoſitio gl.
vis ⁊ ptās. i. violenta ptās. Rn̄. Hec dictio vis non deſcendit a
verbo, violo violas, hoc eſt, violento violentas: tunc. n. p̄t loqui
expoſitio gl. Sed deſcendit a vireo vires, ſm̄ Hug. ⁊ p̄t exponi
vis ac ptās. i. virens ptās, hoc eſt, viridis ⁊ fructifera, nō ſicca ⁊
inutilis. ¶ Seq̄t̄ in diffinitione, in capite libero, d̄t gl. p̄ hoc re
monet ſeruū q̄ non p̄t hr̄e tutorē vt. j. e. l. ſi arrogati. §. j. niſi in
duob. caſib. vt hac l. ⁊ in gl. hic. Iſta expoſitio non plꝫ. Nā iſta
ptās, p̄ut refert̄ ad pſonā, in q̄ꝫ exercetur, illa perſona poneret̄
in accuſatiuo caſu. l. in eos. j. e. ⁊ ſ. de oſſ. pſi. l. iij. ⁊ oēs leges q̄
dn̄t actionem dari in aliquē: ſed hic ponitur in abltō, vt ſignet
illam pſonā in qua eſt illa ptās. ⁊ q̄ eam hꝫ, ⁊ non pſonā in qua
exercet̄. Dico ergo q̄ p̄ hec verba excludit ſeruum q̄ nō p̄t eſſe
tutor. vt Inſt. q̄ da. tu. poſ. in prin. filius aūt familias eſt liber
hō: lꝫ non ſit ſui iuris. vn̄ p̄t dari tutor, vt ibi pꝫ. Seq̄t in diffini
tione conſtituta. gl. ⁊ doc. non exponunt iſtud verbū. Dic ergo
q̄ eſt q̄dā ptās q̄ in ſe ſubſiſtit: lꝫ non ſit pſona in qua conſiſtat.
vt iuriſdictio: ⁊ iō vno iudice mortuo vel remoto: alius, datus,
dr̄ hr̄e eandem iuriſdōnem: vt ſ. de iud. l. proponebat. Sed tu
tela eſt q̄dam ptās q̄ non eſt, niſi p̄ut eſt in capite libero conſti-
tuta. Anteq̄ꝫ ergo ſit tutor non eſt tutela: ſed ſi ſemel deſinit ⁊
poſtea reaſſumat ipſe vel alius, nō eſt eadē tutela, vt. j. de ſuſp.
tu. l. iij. §. q̄ri p̄t. ¶ Seq̄tur ad tuendā. Per hoc d̄t gl. remouet
patrem q̄ eſt pp̄ alios effectus patrie ptātis. ſ. vt patri q̄rat̄
ex cā profectitia vel aduentitia vſuſfructus, quod ſatis placet.
¶ Seq̄tur in diffinitione, eum. hec dictio non exponit̄ a gl. vel
doc. Sed dico q̄ hic ponit̄, vt excludat curatorem q̄ non datur
ad tuendum eum. ſ. pſonam eius principaliter, ſed ad tuenda
bona. C. de nup. l. in copulandis. cum ſi. Unde glo. j. huius l. q̄
d̄t q̄ ideo fuit poſitum in diffinitione vis, vt excluderet curato
rem, non dixit bene, nec fuit bona expoſitio ſua. vt dixi, ſed hec
dictio eum ad hoc ponit̄. ¶ Sequitur in diffinitione qui pp̄
etatem ſuam, hoc ponitur ad drīam curatoris qui datur fu-
rioſo

rioſo ad tuendum euꝫ, ⁊ tāꝫ in perſona, q̄ꝫ in rebus, vt. j. de cur. fur. l. furioſe. ⁊ l. virꝫ. ⁊ l. mulieri. ¶ Seq̄tur in diffinitione ſponte ſe defendere. hoc ponitur ad drīam cuiuſdam defenſionis neceſſarie, q̄ fit patiendo quem venire in poſſeſſionem ex primo decreto. l. ſed ⁊ he. §. fi. ſ. de ꝓc. quod pt facere pupill⁹. ¶ Sequitur in diffinitione iure ciuili data ac ꝑmiſſa, per hoc qḋ dr̄ iure ciuili, excludit gl. quandam tutelam, hoc eſt quandam defenſionem ꝑmiſſam de iure gentium. de qua fit mentio in l. vt vim. ſ. de iuſt. ⁊ iur. ¶ Quod dicitur data ac permiſſa, gl. exponit data ſ. a lege vel a iudice, permiſſa a teſtatore, vel data ꝑſone, permiſſa ſecundario rebus. Vel tertio data a lege. ꝑmiſſa diſpoſitione iudicis vel teſtatoris: quaſi diceret hec ptās interdū datur a lege, vt. j. de legi. tu. l. legitimos. ⁊ per totū tit. Interdum permiſſione legis datur a teſtatore, vt. j. ti. j. l. j. in princ. ⁊ ꝑ totum tit. Interdum datur a iudice ſimiliter legis ꝑmiſſione, vt. j. de tut. ⁊ cur. da. ab his. l. j. ⁊ j. eo. l. muto. §. tutoris datio. Et ita exponit Jac. de Are. quod plꝫ.

ADDITIONES.

a ALEX. ¶ Tutela. An autem tutela comprehendatur appellatione actuum, vel negotioꝝ, vide que dixi in l. j. ad fi. poſt Bal. C. ſi de momen. poſ.
b AND. BARB. ¶ Sed tunc. Vide gl. ⁊ doc. in ca. j. de homic. ⁊ c. j. xx. q. j.

a §. Tutores. ᵃNo. ꝙ ille eſt tutor in quem cadit diffinitio tutele, ſcꝫ q hꝫ eam vim ac ptātēꝫ ⁊c. Similiter ille eſt iudex, q hꝫ iuriſdictionem iudicis: ille eſt pretor qui hꝫ iuriſdictionem pretoris: ⁊ ille dr̄ ptās qui hꝫ iuriſdictionem poteſtatis ⁊ ſimilia.

ADDITIO.

a AND. BARB. ¶ Tutores. No. valere arg. a ſignificatione nominis. l. ij. ſi cer. pe. j. de acq. poſ. in rub. ſol. ma.

1 ☞ Propria ſignificatio vocabuli, ex diffinitione an ſumatur.

¶ Ex qua re. No. ꝙ tutor dr̄ a tutela. Ex q̊ habes ꝙ propria ſignātio vocabuli ſumit̃ ex diffinitione, qꝛ ille eſt tutor cui competit diffinitio tutele. Si
1 mile. j. de teſta. l. j. ¶ Scdo no. ex ver. itaqꝫ. ꝙ ſignātio propriū vocabuli ſumitur ex deriuatione, ſeu alluſione. Simile. ſ. ſi cer. pe. l. ij. §. appellata. ⁊ de ver. ſig. l. tigurū. Sed qñ alluſio vocabuli ⁊ diffinitio diſcordarēt, preualeret diffinitio, vt dixi in l. j. de teſta. ⁊ in repe. l. oēs ꝓpuli. ſ. de iuſt. ⁊ iur. dum tractaui de interpretatione ſtatutoꝝ declaratiua, ſeu expoſitiua, ⁊c.

1 ☞ Tutor in interponendo authoritatem dꝫ loqui.
2 Aditio hereditatis an inducatur ex habitatione facta in domo per pupillum ſciente tutore. remiſſiue.
3 Tutor poſt tutelaꝫ ſi efficit̃ ſurdus vel mutus deſinit eſſe tutor.
4 Intelligens ſolum ad motum labioꝝ, non poteſt eſſe tutor.

§. Mutus. Mutus ⁊ ſurdus tutores dari non pñt. h. d. Op. ſ. de proc. l. mutus. in prin. Solu. Procurator pt eſſe ad negotia, non tutor, qꝛ non pt authora-
1 re. Ex hoc no. † ꝙ in interponendo authoritatem requirit̃ ꝙ tutor loquat̃. Si. n. non requireret̃, mutus poſſet eſſe tutor. d hoc
2 j. de auth. tu. l. iij. Et de hoc † induco ad q. ᵃquā tractaui in l. ge
a rit. in fi. j. de acq. her. vtꝝ ſi pupillus habitauit in domo defuncti tutore ſciente, inducatur aditio. ¶ Op. ad ſcdm, ꝙ ſurdus poſſit eſſe tutor, vt. j. de legi. tu. in l. fi. Sol. ibi non erat per oīa ſurdus, lꝫ male audiret. ¶ Op. j. de decur. l. honores. §. j. Sol.
3 ibi in muneribus patrimonialibus, hic in ꝑſonalib⁹. ¶ † Querit gl. an iſta vitia ſuꝑuenientia extinguant tutelā iāꝫ ſuſceptā: Rñ. ꝙ ſic, ⁊ bene. ¶ Queritur an iſti defectus faciāt ipſūꝫ ipſo iure non eſſe tutorē, ⁊ an ſit opus excuſatione: Dic vt in gloſ. ꝙ
4 ipſo iure. ¶ Item † q̄ro qd de eo q nullo modo audit, ſed vidēdo motum labioꝝ intelligit, an poſſit eē tutor: Rñ. ꝙ nō, qꝛ tex. hic dt, audire dꝫ, hoc eſt ꝑ ſenſum auditus ꝑcipere: ſed ille qui intelligit ad motum labioꝝ, non audit: ſꝫ ex motu labioꝝ dijudicat qd tu vis dicere. ꝙ non eſt audire. Simile. j. de ijs q̄ in teſt. delen. l. j. in prin. Similem q. facio. j. de verb. obl. l. j. in princi.

ADDITIO.

a POM. ¶ Et de hoc induco. Vide que pulchre dixit Bal. in l. potuit. C. de iure delib.

LEX II.

NOn eſt exigendum. No. ꝙ nō eſt de neceſſitate ꝙ pupillus petat ſibi tutorēꝫ cū poſſit dari ēt abſenti, vt gl. dt, ⁊ bene. Si tñ pupillus peteret ſibi tutorē, non eſſet impedimentū, vel ſi eſſet pñs. l. illud. j. de tu. ⁊ cur. da. ab his. Scdo no. ꝙ nō eſt neceſſe ꝙ tutor habitet in eadē domo cū pupillo, vt hic, dum dt aut ad tutorē ꝓficiſcat̃, ſm̄ vnā expoſitionem gl. Ponit ēt gl. aliam expoſitionem, ꝙ non eſt neceſſe ꝙ pupillus vadat ad iudicium. ſ. tꝑe q̊ datur tutor, ꝙ etiam plꝫ.

LEX III.

1 ☞ Pupillo ⁊ furioſo ſimul ſubſtituitur pupillariter vt pupillo, non exemplariter vt furioſo.
2 Naturalis cauſa qñ preualeat accidentali vel econtra.
3 Minori ⁊ prodigo ſimul datur curator, vt minori.
4 Curator ſi datur minori ⁊ prodigo ſimul tanquam prodigo, qñ datio vitietur.

a QUi habet. ᵃQñ concurrunt due cāe, vna naturalis alia accidentalis, ꝓ-
1 ualet naturalis. h. d. Per hanc legem determinat̃, ꝙ † ſi aliquis eſt pupillus ⁊ furioſus, dꝫ ſibi ſubſtitui pupillariter vt pupillo, nō exemplariter vt furioſo, ⁊ hoc intra
b pupillarē etatem. Dixi in l. ex facto. j. de vul. ⁊ pup. ¶ Op. ᵇſ.
2 de iure do. l. cum pater. Sl. non ſoluit. Dic, † ꝙ qñqꝫ cā naturalis ⁊ accidentalis ſunt inuicē repugnātes, tunc ꝓualet acciden-
c talis, ᶜcum natura alteret̃. l. j. §. beſtias. ſ. de poſtu. Qñqꝫ cā naturalis ⁊ accidentalis non repugnat, ſed repugnant effect⁹ earum, vt hic. Nam pt quis eſſe pupillus ⁊ furioſus: ſed ſi hr̄t tutorem, vt pupillus, ⁊ curatorem vt furioſus, ꝓualet cā naturalis, vt hic pꝫ. Qñqꝫ cā naturalis ⁊ accidentalis pñt ſimul cōcurrere, ⁊ ēt effectus eaꝝ ſe compatiunt̃ ⁊ tunc vna non ꝓualet alteri. ⁊ ita loquitur d. l. cū pater. ⁊ ita vr̄ intelligere Dy. ¶ Que-
3 ro, minor xxv. † an. eſt ꝓdigus an dabitur ei curator vt prodi-
d go, vel vt minori. Hic eſt tex. ᵈꝙ dabitur ei curator, vt minori. Hoc fecit mihi dubium, nam ꝑ dationem curatoris non eſt ſubuentum ꝓdigalitati. Nam prodigus nō obligatur naturaliter l. is cui bonis. j. de verb. obl. ſed adultus obligatur naturaliter l. j. j. de noua. ⁊ l. pupillum. j. de reg. iur. ⁊ qḋ ibi no. ꝑꝑ qḋ dico ꝙ duplex eſt act⁹. Primus ꝑ quē bonis interdicit̃. l. j. ⁊ l. Julian⁹. j. de cur. fur. ⁊ iſte actus celebrat̃ in minori ꝓdigo. ꝙ poſt interdictuꝫ non obligat̃ ēt naturaliter. Scds actus eſt datio curatoris, ⁊ dabitur ei curator tunc vt minori, non vt ꝓdigo, vt
4 hic. ¶ † Querit Dy. qd ſi datus fuerit curator tanq̄ ꝓdigo, cū debuerit dari tanq̄ minori: Tunc diſtinguit ipſe. Aut fuit exp̄ſſus error in ſnīa, ⁊ non vꝫ. Aut non, ⁊ vꝫ, vt l. preſes. ⁊ l. cum ꝑlatis. j. de re iud. Ita dt ipſe. dicam in l. Scie egreſſe. j. de tu. ⁊ cur. da. ab his. hoc dixi in l. is cui bonis. j. de verb. obl.

ADDITIONES.

a AND. BARB. ¶ Qui hꝫ. Vide Bal. in l. humanitatis. C. de impu. ⁊ plene Jo. in d. l. ex facto. ⁊ eundem in c. Ray. ex̄ de teſt. P. P. P. ¶ Limita vt procedat qñ effectus iſtarum cauſarum ſe non compatiuntur ad inuicem, ſi autem ſe compatiuntur vna concurret cum alia, ſm̄ Bar. in diſpu. inci. Pupillus. in vlti. q. Item de materia vide late Bar. in rub. de fi. inſtr. ad fi. ⁊ remiſſiue Jaſ. in l. ſi eadem. in fi. ff. de off. aſſe. ⁊ queſ. quam refert Bar. in l. fi. ff. de off. procon. ⁊ leg. Mod. in l. filio queꝫ pater. ff. de lib. ⁊ poſth. Item vide in materia Math. not. xciij. quem omnino vide ꝓ intelligentia huius l. ⁊ l. j. §. beſtias. ff. de poſtu.
b POM. ¶ Opp. Vide Pe. de Anc. in regula, ſemel malus. de reg. iu. in vj. Barb. conſ. xxvij. j. vol. Imo. conſ. xxxv. vide Ange. in l. iij. ff. de off. aſſeſ. Bal. in repe. Padu. in l. j. verſi. Chriſtianoꝝ. C. de ſum. trin. Jaſ. in l. iij. in fi. de off. aſſeſ. Fel. in c. ſignificante. in vlti. col. de reſcrip. Rom. ſing. cccclij.
c ALEX. ¶ Preualet accidentalis. An inſpiciatur natura vel accidens, adde Bal. in l. j. C. de vſur. ⁊ adde no. per Cy. ⁊ Im. in l. qui ſolidum. §. j. de lega. ij.
d ALEX. ¶ Hic eſt tex. Adde Bar. in l. ſi curatorem habens. C. de in integ. reſt. mino. ⁊ gl. in l. j. C. de cura. fur.

1 ☞ Tutor durante tutela pt a pupillo conueniri rei vendica.
2 Curator ad litem datus pupillo datur inuitus ⁊ volens.
3 Curator quando datur ad litem dꝫ eſſe preſens.
4 Infanti quando poſſit dari curator ad litem.
5 Prodigo ⁊ furioſo datur curator ignoranter.

6 Contractus prodigi vel furioſi validatur iuramento.
7 Pupillus ab extraneo poteſt citari perſonaliter.

a §. **Si pupillus.** Propter litem quam quis habiturus eſt cum tutore vel curatore
a datur curator[a], qui non datur niſi preſenti ⁊ petenti. Item cogitur
1 quis petere. h. d. † ¶ Op. ꝙ pupillus non poſſit habere litem cum
tutore, vt C. qui da. tu. poſ. auth. minoris. Sol. Glo. intelligit
hic de lite in rei vendic. non autem ſuper actione perſonali, ⁊ ſic
non eſt debitor vel creditor tutor. Et ita intelligit Dyn. qui for-
mat hanc oppo. Sed certe propter litem que eſt ſuper rei vendicatio-
ne quis non poteſt eſſe tutor, vt d. auth. minoris. ⁊ ibi no. Aliter ergo
intellexit gl. dum formar contrarium ſic, ſecundum eundem Dy. tutor non
poteſt conueniri niſi finita tutela. l. ij. C. de admi. tut. ⁊ l. ſi tutor. in
fi. j. de tut. ⁊ rat. diſtr. Sol. gl. hic non conuenitur ratione admini-
ſtrationis, ſed rei vendicatione, que poteſt intentari etiam durante tute-
la. Qualiter autem durante tutela poſſit conueniri tutor, vide plene
ne gl. in l. ij. C. de admi. tu. ¶ Op. ⁊ videtur ꝙ iſte §. ſibi contradicat. Nam
primo dicit, ꝙ talis curator non datur niſi volenti. Secundo dicit, ꝙ
cogitur. Gl. reſpondet ꝙ aut pupillus agit, ⁊ non recipit talem cu-
ratorem niſi volens, vt in prin. Aut conuenitur ⁊ cogitur reci-
pere, ſed non hunc vel illum, ſed erit in electione ſua quem ve-
lit. Miror quomodo iuriſconſulti fuerunt moti in perſona pupilli
loqui. Quid. n. poteſt ipſe puer diſcernere, forte ſeptem annorum,
quem habere ſibi expediat: forte petet quemcunque tutor vult.
Unde forte equus fuiſſet dicere hoc eſſe in arbitrio iudicis. Un-
a de contra hanc iniquitatem hodie eſt prouiſum, vt. j. dicam. ¶ Quero,
an talis curator dabitur inuitus vel volens: Iac. de Are. dicit ꝙ
volens, alias fruſtra diceret de preſentia. Alij dicunt, ꝙ inuitus. argu.
j. de mun. ⁊ hon. l. munerum. §. defenſores. ⁊ §. iudicandi. ⁊ §.
j vlti. Sed dico, ꝙ volens conſtituitur, vt hic. Sed ex cauſa poteſt cogi,
vt dicimus in curatore bonis dando. l. ij. §. queritur. de cur. bo
b nis dan. Et de hoc per Cy. C. qui pet. tut. l. j. ¶ Quero, quid[b] ſi
datus eſt abſens, an valeat datio: videtur. ſ. quod ſic. de proc. l. j. ⁊ ij.
in prin. In contrarium ꝙ non, quia non eſt ſeruata forma, que hic poni
tur, ergo non valet. l. cum hi. §. ſi pretor. ſ. de tranſac. Preterea
c vbi certo ⁊ limitato tempore requiritur conſenſus, non ſufficit[c] rati-
habitio ſequens. l. obligari. §. tutor. j. de auth. tu. ⁊ l. quid ergo
in prin. ſ. de his qui no. infa. ⁊ hic no. ⁊ tenet Iac. de Are. Sis er-
d go cautus, ꝙ in curatore ad lites ſemper ponatur,[d] ꝙ preſens datur
e preſenti ⁊ petenti. ¶ Quero, dicitur[e] hic, ꝙ infanti non poteſt dari curator.
4 Quid ergo faciet tutor: Iac. de Are. dicit, ꝙ differtur actio, ⁊ con-
uentio, ſed neutri parti currit preſcriptio. l. ij. §. in omnibus. ſ. de
iud. Certe per hoc male prouidetur tutori qui vellet ſuum, ⁊ ideo
lex iſta recipit hodie in multis limitationem per auth. minoris.
C. qui da. tu. poſ. Nam aut tutor erat petiturus aliquid a pupil-
lo anteque tutelam aſſumeret, ⁊ non poteſt dari tutor, ⁊ ſi datur perdit
ius ſuum, vt d. auth. minoris. ⁊ ſic non eſt neceſſe ꝙ detur pupillo
curator propter litem quam ipſe tutor iam perdidit: ſed ipſe pendente tu
tela ſuperueniat ſibi ius contra pupillum, tunc non poteſt adminiſtrare ſi
ne adiuncto ſibi curatore, ſecundum formam d. auth. in qua adiunctio
ne non requiritur ꝙ pupillus ſibi non petat. Et ſic cum illo cu
ratore ſibi adiuncto poteſt agere ſicut ſi ab initio fuiſſent plures tu
tores, vt j. ti. j. l. ſi plures. ⁊ hoc ibi no. in gl. Sed ſi lis eſſet mo
uenda a pupillo contra tutorem, tunc ſi ius ſuperuenit pupillo pen
dente tutela, eſt idem ꝙ. ſ. dixi. Si autem ius competebat pupil-
lo ante, tunc ille tutor non debet accedere ad tutelam, nec admiſſus
fuiſſet ſi hoc expreſſiſſet. Si ergo tacuit tanque fraudem committens
in tacendo, poterit remoueri. l. in cos. j. eo. Si quis autem vellet pe
tere eum remoueri, habet neceſſe recurrere ad remedium huius
§. Quero quid in adulto, an dabitur curator inuito: Reſponde. gl. ꝙ non,
5 niſi ad litem. §. item inuiti. Inſti. de cura. ¶ † Quero quid ſit in
furioſo ⁊ prodigo: Reſpondet Iac. de Are. ꝙ iſti accipiunt curato-
res ignoranter, ſicut pupilli tutores: quia conſentire non poſſunt. l.
furioſi. de reg. iur. ⁊ l. ij. §. voluntatem. ſ. ſol. ma. ⁊ eſt tex. expreſ
ſus ex qb. cau. in poſ. ea. l. fulcinius. §. adeo. ¶ Quero, vtrum contractus
6 furioſi vel prodigi † validetur iuramento: De furioſo certum eſt ꝙ non, quia
non habet intellectum. De prodigo, Iac. de Aret. dicit idem, ꝙ plene
f examino[f] in l. is cui bonis. j. de ver. obl. † Quero an pupillus g
g poſſit citari viua voce petitionem tutoris: Et videtur ꝙ ſic, vt in §.
7 iſto, ibi, ſiue agant, ſiue conueniantur. Et ſic videtur[h] ꝙ ipſe iam erat
citatus. Facit. j. de admi. tu. l. j. §. ſufficit. Pro hoc, quia pupillus
qui non habet tutorem, patitur immiſſionem ex primo decreto. l. a-
pud Iulianus. ex quib. cau. in poſ. ea. In contrarium, quia non habet legi
timam perſonam ſtandi in iudicio. l. j. C. qui legi. poſ. ergo cita-
tio que eſt fundamentum iudicij, Inſti. de pe. teme. liti. §. fi. ⁊ ſ. de
in ius voc. l. j. non cadit in pupillo. Reſponde. in extraneo ⁊ litigante cum
pupillo, fateor ꝙ poſſit citari pupillus, per iura. ſ. alle. ⁊ licet pu
pillus citetur, intelligitur ꝙ veniat cum tutore. Sed quando tutor
litigat cum pupillo, ſecundum tempora huius l. tutius erit citari pupillum,
vt veniret ad petendum curatorem, cum tutor intendat litigare
cum eo. Et vide ad hoc per Cy. in l. j. C. qui pe. tut.

ADDITIONES.

a ALEX. ¶ Datur curator. Hic ergo habes, ꝙ pupillo datur curator
ad iudicia. Et vtrum dari poſſit ad negotia, habes tex. not. in l. j.
§. ſi curator. de eo qui pro tu. Et vide in titu. C. in qb. cau. tut.
ha. ⁊ ibi gl. ⁊ Bar. in l. curator. j. de tu. ⁊ cur. da. ab his. Et no.
caſum in quo curator datur inuito. adde Bal. in l. tutor. C. de ne. ge.
b ALEX. ¶ Quero quid. No. tamen caſum ꝙ curator non datur ab-
ſenti, ⁊ vide in l. illud. j. de tut. ⁊ cuc. da. ab his.
c POM. ¶ Preterea vide no. in l. ſi quis mihi bona. §. iuſſum. j.
de acq. here.
d ALEX. ¶ Semper ponatur. Vide Iac. de Are. ⁊ Bal. in l. cu
ratoris. C. de neg. ge. ⁊ que ibi ſcripſi.
e ALEX. ¶ Quero dicitur. An infanti poſſit dari curator ad lites, vel
quod ſit remedium creditorum, vide late Bal. in c. j. de mil. vaſ. qui
contu. poſt no. per doc. in l. hec autem. ⁊ in l. fulcinius. §. adeo. qb.
ex cau. in poſ. ea. Et dum hic dicitur, ꝙ non datur curator ad lites,
niſi petenti: intelligo tamen in caſu illo quando tutor agit contra pupillum, a-
lias datur inuito, ſecundum formam. l. j. C. qui pe. tut. ⁊ ibi gl. ⁊ doct. ⁊
vide hic in gl. ⁊ per Spe. in tit. de cur. §. vt autem. circa prin. ⁊ Bal.
no. in l. nec quicquam. §. vbi decretum. de off. procon. ⁊ omnino Bal. in l.
ſi quis inſtituatur. §. fi. de here. inſti. ⁊ Ang. in l. mutus. §. is qui poteſt.
ſ. de proc. Et an impuberi poſſit dari curator ad lites quas ha
biturus eſt principaliter cum alio, quam cum tutore. vide Bar. in
l. curator. de tu. ⁊ cura. da. ab his. ⁊ quod ibi ſcripſi. Et de iſta
materia vide Io. And. in addi. Spe. in ti. de reo. ad fi. ⁊ per Io.
Fab. in §. item inuiti. Inſti. de cur. ⁊ per Ang. in d. l. j. C. qui pe. tu.
f ALEX. ¶ Examino. Adde Bal. in l. ij. C. de reſc. vend. ⁊ que ſo
lent notari in l. is cui bonis. de verb. obl. ¶ Adde Bal. melius
examinantem conſ. cxxviij. j. vol. Et ibi quid ſi iurauit cum con-
ſenſu curatoris, qui curator non tamen iurauerat gerere negotia le-
galiter, prout ius ⁊ iudex ei preceperat: ⁊ ibi etiam quid ſi erit prodigus ⁊
adultus: ⁊ an valeant contractus prodigi vel furioſi, facti cum authorita
te curatoris dati tanque adulto. vide Pet. de Anch. conſ. cccxv.
g ¶ Pupillus. Vide Pan. conſ. xxix. col. vlti.
h ¶ Et ſic videtur. Vide Bar. in d. §. ſufficit. ⁊ que ibi remiſit Andr.
Barb. Adde Abb. in conſ. xxix. col. fi. in ij. vol.

§. **Quolibet.** Quidam habent literam ſic, quolibet lo
co a tempore habet curatorem ⁊c. Alij habent in
litera, quolibet loco ⁊ tempore ⁊ habent, curatorem, ⁊ tunc implicat non ſo
lum tutorem, imo ⁊ curatorem poſſe dari quolibet loco ⁊ tempo-
re. Idem probatur. j. de tu. ⁊ cur. da. ab his. l. nec mandante. §. da
ri. ⁊ de fer. l. ij. Et ad iſtud ſubauditur de tutore. ¶ Ep. Nam
cum detur cum cauſe cognitione, Inſt. de auth. tu. in fi. ergo non poteſt
dari a procedente iudice. C. de dila. Sol. intellige hic, quando datur ſi-
ne inquiſitione, ſecus ſi cum inquiſitione: ⁊ ita loquuntur contraria.
a Quando ergo datur tutor, non eſſet neceſſe[a] ꝙ aliquis citatur.[b]
b Quod intelligatur dicam[c] j. de tut. ⁊ cura. da. ab his. l. tutor ſi
fuerit petitus.

ADDITIONES.

a POM. ¶ Neceſſe. Vide Alex. conſi. lxxxvj. in j. col. in ij. vol.
b ALEX. ¶ Quod aliquis citetur. Vide no. per Bar. in l. legiti-
mos. in prin. de legit. tut.
c ALEX. ¶ Dicam. j. Quid quando datur curator prodigo: Vide An
ge. ⁊ Imo. in l. is cui bonis. de verb. obl. qui dicunt ꝙ requiritur cita
tio ipſius prodigi vel furioſi, cum tractetur de auferenda eius ad-
miniſtratione, pro hoc facit ꝙ voluit Bar. in l. legitimos. j. eo. Li
mitari tamen poteſt. ſ. dicta concluſio. Ang. in l. is cui bonis. per alle. ſecundum
ſecundum ꝙ limitat Bal. ibi, ⁊ poſt eum ibi Pe. de Anch. licet de Bal.
mentionem non faciat, verum illud eſſe verum, niſi notorium eſſet, il-
lum eſſe prodigum, quia tunc non requiritur aliqua citatio ꝙ tamen
non eſt ſine dubio, quia pendet ab illo dubio, an in notorijs requira
tur citatio. Et magis communis concluſio eſt, ꝙ ſic. de quo per gl. in c. ad
noſtram. de iureiur. ⁊ per Arch. in c. j. de elec. in vj. per doc. in c. eui-
dentia. de acc. ⁊ ibi Io. de Imo. firmat clare eſſe neceſſariam ci-
tationem. ⁊ Ab. in c. cum ſit romana. de app. dicit, ꝙ aut eſt tale no
torium ex quo conſtabat nullam eſſe defenſionem, ⁊ tunc non requiri
tur: aut eſt, ⁊ tunc ſecus. ⁊ de hoc arti. plene no. per Ant. de But.
in c. veſtra. de coha. cler. ⁊ mul. ¶ Adde qualiter contra minore poſ
ſit perueniri ad primum ⁊ ſecundum decretum, ⁊ an miſſus in poſſeſ-
ſionem bonorum minorum per cauſam partim vera, partim falſa faciat fru
ctus ſuos, vide Abb. conſ. xl. iij. ij. lib. ⁊ Roma. conſ. ccccxcvj.

1 ☞ Procurator conſtitutus ad cauſam ſimpliciter, an videa-
tus ad preſentes ⁊ futuras.

Si pu-

UNIVERSITÄTS-BIBLIOTHEK PADERBORN

a §.**Si pupillus.** aCuratoꝛ ad litē ſimpliciter datꝰ, intelligit datꝰ ad oēs lites, q̄s pupillus hꝫ cum tutoꝛe cū quo litigare intendit. h.d.ꝫ facit ad
1 q. vtꝝ † ꝓcuratoꝛ datus ad cām ſimpliciter, videat datꝰ ad oēs cās p̄ntes ꝛ futuras. Et vr̄ ad p̄ntes tm̄: tangit glo. in verb. non dant. in l. oīum. ff. de ꝓc. ꝛ in l. dāni. §. ſi is qui vnas. in gloſ. in verb. augeri. de dam. infe. ꝛ ibi dixi. ꝛ Spe. de ꝓcu. §. rōne aūt foꝛme. ꝛ §. j.

ADDITIO.

a POM. ¶ Si pupillus. Uide q̄ dixi in c. cum dilecta. de reſcri. ſed, adde Old. in conſ. viij. vbi; conſuluit q̄ ſi gn̄alitas p̄cedit, q2 teſtatoꝛ dixit, volo q̄ ſoluant oīa; debita creditoꝛib. p̄ris ꝛ matris, ꝛ poſtea apponit ſpeciem talis loci, q̄ reſtringit illa gn̄alitas ad locū iſtū. vide ibi. Et vide doc. in c. j. de tranſ. vbi dn̄t q̄ liberat, ꝛc. vide ibi. Adde q̄ pulchꝛe conſuluit Old. in ſimi. i, vt refert do. Ant. in c. cum dilecti. de don. Uide Ro. ſin. clvij.

LEX III.

1 ☞ Procuratoꝛ ſimpliciter datus, intelligitur quo ad perſonas, ꝛ res nominatas in inſtr̄o.
2 Pupillus ex cauſa pꝛouocat ad diuiſionem.
3 Procuratoꝛ intelligitur datus ad agendum, ꝛ defendendum.
a
1 **Quod dicitur.** aNo. pꝛimo ex pꝛin. l. q̄ † ꝓcuratoꝛ ſimpliciter datꝰ q̄ ad res, dꝫ intelligi ſtricte datus q̄ ad ꝑſonas noīatas in inſtr̄o ꝓcuratoꝛio, niſi aliud expꝛimat. Et io ſi repitur inſtr̄m, in q̄ aliqs fecit Seium ꝓcuratoꝛem ſuū, ɔ̄ Titium in tali cā, ꝛ gn̄aliter in oī alia, intelligit, ſcꝫ ɔ̄ Titiū, vt hic. Eſt ergo neceſſe q̄ in ꝓcuratione expꝛimat, ꝛ gn̄aliter ɔ̄ q̄cunq; ꝑſonam, vt ex iſto tex. colligit.
b Not. ēt bex hoc pꝛinc. † q̄
2 pupillus p̄t ꝓuocare ad diuiſione. Quod intelligo ex cā, alias ſecus. l. ſi pupillum. in pꝛin. ff. de re. eoꝛ. ꝛ ibi dicā: p doc. C. de ſacroſ. eccl. l. iubemꝰ. circa pꝛinc. in eo, q̄ d̄t p̄dia diuidere, ꝛc.
3 ¶ Ulti. no. † q̄ ꝓcuratoꝛ datus ſimpliciter, intelligit datꝰ ad agendum ꝛ defendendū, vt hic. Pꝛo q̄ facit, q2 defendere tenet l. ſeruum quoq;. §. ait p̄toꝛ. de ꝓc. Gl. op. de l. ſi qs mihi bona. §. iuſſu. ff. de acq. here. ꝛ nō ſoluit. dic q̄ id eſt ſpāle, vt ibi dixi.

ADDITIONES.

a POM. ¶ Quod dr̄. Uide quid dicat Ro. ſin. clvij.
b AND. BARB. ¶ No. ēt. Quid in ꝓdigo. vide Bal. in d. l. iubemus. alleg. caſum ſin. in l. ex caſtrenſi. de caſt. pec. quod not.

§. **Poſſunt.** Op. qn̄ ſunt plures tutoꝛes non eſt neceſſe deuenire ad hūc curatoꝛē, vt. ff. ti. j. l. ſi plures. Sol. p p hoc, foꝛte gl. intelligit hic pluriū. ſ. pupilloꝝ, q2 vnus erat curatoꝛ plurium pupilloꝝ. p̄t ēt intelligi plurium. ſ. tutoꝝ qn̄ plures tutoꝛes vnius pupilli erant habituri eandem cām cum pupillo, alias non eſſet neceſſe deuenire ad hunc curatoꝛē. Op. gl. de l. iā tn̄. §. pe. ff. iud. ſol. Solue vt in gl.

LEX V.

1 ☞ Curatoꝛis vnius datione, an alius videatur remotus.
2 Procuratoꝛis ſecunda conſtitutione non tollitur pꝛima, ꝛc.
3 Curatoꝛes plures ad litē ſimul dari non p̄nt, niſi dent inſolidū.

Cum ſemel. In eadeꝫ cā dato vno curatoꝛe non p̄t dari aliꝰ. Itē datꝰ in vna cā non p̄t dari in alia. h.d. Op. ff. de ꝓc. l. plurib.
1 ꝛ l. ſi qs cum ꝓcuratoꝛio. §. fi. Dicit gl. Sol. † vt ibi. Nā poſt lit. conteſt. non p̄t dari alius, niſi pꝛimo remoto an̄ lit. conte. ꝛ eo ipſo q̄ dat alius vr̄ remoueri pꝛimus. Sꝫ ɔ̄ hoc op. nunq̄d ꝑ dationem vnius curatoꝛis, vr̄ remoueri alius. l. vētri. §. j. ff. de tu. ꝛ cur. da. ab his. Rn̄d. veꝝ eſt in curatoꝛe gn̄ali, vt ibi, non tn̄; exiſtente vno p̄t dari alius, niſi cā cognita. l. curatoꝛem. C. q da. tu. poſ. Sed curatoꝛ ad litē remouet p conſtōnem alterius curatoꝛis, ſicut dr̄ in ꝓcuratoꝛe, ne in plures aduerſarios diſtinguat, q cum vno ɔ̄xit. l. ne in plures. de exer. ꝛ d. l. ſi
2 qs cū ꝓcuratoꝛio. in fi. ꝛ no. per Gul. Op. † de ſeq. rn̄. ad fi. vbi per fm mandatum non tollit pꝛimū. Sol. gl. hoc iō q2 circa diuerſa. No. ad illud q̄ dr̄, q̄ faciēdo aliū ꝓcuratoꝛē remouetur
3 pꝛimus, intelligit ſi circa idē fit. ꝛ vide iſtā gl. Ex p̄dictis † apparet ſoluta q̄o, an plures curatoꝛes ad litē poſſint dari ſimul. Iſte caſus non eſt hic in text. ſed dic, aut dant ſimul, nec adijcit inſolidū, ꝛ nō vꝫ, ſi opponat, neqs in plures aduerſarios diſtringat. l. iā tn̄. §. pe. ff. iu. ſol. ꝛ l. ne in plures. de exerc. ꝛ quod no. ff. l. px. in pꝛin. Aut adijcit inſolidū, ꝛ tunc vꝫ, ſicut in plurib. pꝛo curatoꝛib. ff. de ꝓc. l. plurib. cum eis tales ꝓcuratoꝛes aſſimilent, vt dictū eſt. ſed ſi det vnus, deinde alius, hꝫ locū quod. ſ. dixi.

LEX VI.

Muto. aMuto p̄t dari tutoꝛ q ei poterit authoꝛari. h.d. No. q̄ ex parte eius cui p̄ſtat authoꝛitas, non eſt neceſſe quod loquatur, vt hic: ſꝫ ex parte pꝛeſtantis ſic. l. j. in fi. ff. eo.

1 ☞ Tutoꝛ qn̄ ꝛ ſub qua conditione dari poſſit.
2 Dictio, ſi non facit conditionem, qn̄ adijcitur ei quod tacite inerat de neceſſitate.
3 Tutoꝛ an̄q; ſatiſdet, eſt tutoꝛ, lꝫ adminiſtratio differatur.
4 Clauſula appoſita in literis apoſtolicis, ſi eum idoneum repererit, facit potius admonitionem quam conditionem.

a §. **Sub conditione.** A iudice non p̄t dari tutoꝛ ſub condōne a, ꝛ expꝛiſſio eius q̄ tacite ineſt, diſpoſitioneꝫ condōnalem non inducit. h.d.
1 † Op. q̄ poſſit dari ſub condōne, vt. ff. e. l. furioſus. Sol. non p̄t dari ſub condōne expꝛeſſa, vt hic: ſed qn̄q; ſub condōne tacita, ſic vt in ɔ̄ꝛio. ꝛ in alijs caſibus, q hic ponunt in glo. q̄ ſatis plꝫ quantum ad alios caſus: ſed quantum ad l. furioſus. dic vt ibi dicā. Op. ff. de ꝓc. l. iij. Sol. d̄t gl. aliud in ꝓcuratoꝛe. Et eſt rō, d̄t Dy. fauoꝛ pupilli, nedū condōnis exiſtentia expectat, bona pupilli negligant, ꝛ pereant. Op. ꝛ vr̄ q̄ poſſit dari ſub cōdōne ſicut ſn̄ia vt l. j. §. biduum. ff. qn̄ app. ſit. Sol. hec lex vltra ꝓcedit annullando, ibi vltra pꝛocedit confirmando. Circa q̄ q̄dam hn̄t diſtinc. Dy. q̄ ipſe ponit in c. q̄ ɔ̄ ius. ex̄ de reg. iu. li. vi. ꝛ per doc. in l. non dubium. C. de legi. Opp. tutoꝛ poſſit dari ſub condōne. vt. ff. ti. j. l. tutoꝛ datus. ꝛ Inſtit. q da. tu. poſ. §. ad certū. Sol. gl. veꝝ eſt a teſtatoꝛe, vt in ɔ̄ꝛijs non a iudice, vt hic. Sed q̄ eſt rō: Quidā dn̄t q2 actus iudicarius non dꝫ dependere de futuro. l. non queadmodum. de iud. quod non plꝫ, vt in ꝑalle. l. j. §. j. ꝛ §. biduum. Aut dn̄t q̄ eſt actus legitimus: ſꝫ Pe.
b d̄t, brō eſt: q2 factum teſtatoꝛis in eo q̄ deficit p̄t ſuppleri p iudicē, ſed factuꝫ iudicis non dꝫ ſuppleri, niſi per iudicem, iō iniungit ſibi q̄ pure ꝛ ꝑfecte det, vt hic no. C yn. C. de teſta. tu. ſup
2 rub. Op. † dictio ſi, facit condōnem. l. q ꝓmiſit. ff. de cond. inde. ꝛ l. ſi titio. ff. qn̄ di. le. ce. Sol. fallit hic. Rō, q2 adijcit ei, q tacite
3 inerat de neceſſitate. l. iij. ff. de lega. j. † Ulti. no. q̄ tutoꝛ an̄q; ſatiſdet eſt tutoꝛ, ſed ſolum adminiſtratio differt. dixi. ff. eo. l. j. in
4 pꝛin. Et p hunc tex. † d̄t do. Jo. And. q̄ ſi in literis apoſtolicis
c apponatur, pꝛouideas tali de beneficio, ſi eum idonem crepereris, q̄ talia verba faciunt potius admonitionem, quam condi-
d tionem, dvt ex̄ de off. dele. c. j. in cle.

ADDITIONES.

a ALEX. ¶ Sub condōne. Adde tn̄ q̄ adminiſtratio tutoꝛis pōt dari ſub condōne, vt l. auia. §. pater. de cond. ꝛ demon.
b ALEX. ¶ Pe. d̄t. Uide gl. Bar. ꝛ doc. in l. j. C. de teſta. tu.
c AND. BARB. ¶ Si euꝫ idoneum. Uide tex. in c. ſignificaſti. de elec. vbi ſi expꝛimitur, do pallium ſi iuraueris, non facit cōditionem vide q̄ ibi dixi, ꝛ vide c. fi. de pꝛeſump. ꝛ vide Bal. q pulchꝛe, loquit in l. ij. C. qn̄ pꝛouo. non eſt nec.
d ALEX. ¶ Quā ɔdōnē. De q̄ vide no. p Bal. in l. non dubium. in ver. iuxta hoc q̄ro. C. de legi. ꝛ in l. neq; natales. C. de pꝛoba.

1 ☞ Tutele datio an ſit iuriſdictionis vel miſti imperij.

§. **Tutoꝛis.** Is p̄t dare tutoꝛē, cui ſpāliter ꝓmittit. h.d. Uel aliter, tutele datio eſt miſti im-
1 perij. h.d. ſm gl. ¶ Quero expoſitionē illoꝝ verboꝝ. † Gl. exponit q̄ non eſt meri imperij tm̄, nec iuriſdōnis tm̄, ſed miſti imperij olim ꝛ hodie competit iure magiſtratus. Sed Jac. de Are. d̄t, q̄ nō eſt imperij, hoc eſt q̄ non competit alicui, eo ipſo q̄ hꝫ imperium: nec eſt iuriſdōnis, hoc eſt, non cōpetit alicui eo ipſo
a q̄ hꝫ iuriſdōnem: ſed ita demum a ſi hoc ſpāliter lex concedit. l. j. de tu. ꝛ cur. da. ab his. in gl. ma. in pꝛin. Et ꝓbat, q2 p̄ſides in ꝓuincia hn̄t meꝝ imperium. l. illicitas. §. q vniuerſas. ff. de off. p̄ſi. ꝛ tn̄. l. iulia attilia ſpāliter cōcedit eis dare tutoꝛē, vt Inſti. de Atti. tu. §. j. q̄d fuiſſet ſuꝑfluū, ſi habuiſſent eo ipſo q̄ hn̄t imperium. Itē ſi eſſet iuriſdōnis iā pꝛiuatꝰ non poſſet dare tutoꝛē in teſtō, q̄ lex ꝓmittit ei, ergo ɔpetit ei cui ꝓmittit lex vel ſenatuſc. vel pꝛinceps. Et facit p comitibus q ex pꝛiuilegio hn̄t iſtam dignitatem conſtituendi vel creandi tutoꝛes, ꝛ faciēdi iudices oꝛdinarios, q hoc facere p̄nt, vt d̄t Jac. de Are. ꝫ fateoꝛ q̄ tutele datio pꝛout competit pꝛiuato non eſt iuriſdictionis, ſed pꝛout competit iudicibus, eſt iuriſdōnis in gn̄e: ꝛ reponitur in ſpecie miſti imperij, vt hic in gl. quod pꝫ, q2 officio iudicis nobili expeditur vt dixi in l. imperium. ff. de iur. om. iud.

ADDITIO.

a AND. BARB. ¶ Sed ita demū. Et vide ꝙ no. Nic. de Nea. in l.j.de tut.⁊ cur.da.ab his.

a §. **Ei cuius.** [a] Ei cui⁹ ſtat⁹ eſt dubi⁹ non pt dari tutoꝛ,ſ; dabit curatoꝛ.h.d. Not. bonis captiui,⁊ abſentis dari curatoꝛē,[b] cū ꝗ qs poterit litigare, vt.ſ. ex qui.cau.ma.l.ab hoſtib.in pꝛin.⁊ ex quib.cau. in poſ.ea.l. poſſeſſionem.§.fi.

ADDITIONES.

a ALEX. ¶ Ei cuius. Adde ad iſtum tex.ↄtꝛiam l.⁊ Bal.in l.j.C. de cur.fur.

b ALEX. ¶ Dari curatoꝛē. No.ar.ꝙ ſi debitoꝛ ſit multū a longinquo,pt peti curatoꝛ dari bonis ſuis,ſm Pe.Dy.⁊ Ray.⁊ no.in l.ab hoſtib.in pꝛin.ſ.ex qb.cau.ma.⁊ Bal. hic in addi. Spe.in ti.de cur.⁊ no.Bar.in l.pe,de iureiu.⁊ Bal.no.in l.co heredib.C.fa.erc.in ver.qd ſi volo diuidere cū abſente. Bal. in l.ignoꝛare.in fi.C.de reſt.mi.⁊ in l.pe.C.de bo.ant.iu.poſ. Bar.in l.ſi finita.§.Julian⁹.de dam.inf.nō tñ ſemp ꝓcedit,vt no.Bar.in l.q liberis.§.hec verba.de vul.⁊ pu. Adde vñdum Bal.ad ſ.dcā hñ declarantē ↄſ.xxxv.⁊ ſeq.j.vol.⁊ ibi qd ſi fuit datus curatoꝛ abſenti foꝛenſi,⁊ deinde cōparens petat illum reuocari,⁊ ps neget ⁊ foꝛenſis petat artic.hunc cō.ꝑmitti vigoꝛe ſtatuti ꝙ cāc inter foꝛēſe; ⁊ ciuē debeāt cō.ꝑmitti,an audiatur,vide in dcis duob.conſ.vbi declarat/dcā Dy.alle.in apoſt.

LEX VII.

1 ☞ Pr pñs ⁊ tacens cum filijs dat tutoꝛ, an vdeat conſentire ⁊ an adire hereditatem videatur q alij gerenti conſentit.nu.2

a **S**I **filius.** [a] Si pr cōſentit filio tutoꝛi dato, tenet inſolidū ⁊ admonitio ꝑ conſenſu non hr.h.d.† Quero qd ſi pater eſt pñs ⁊ tacēs an videat conſentire. Gl.hic ꝙ ſic. Dy.repħēdit eā: q2 gl.melius dt in l.ij.ad muni.vñ dt ꝙ eſt quoddā munus publicum authoꝛitate ⁊ vtilitate: ⁊ tunc pñtia patris ſine ↄdōne

b hr ꝑ conſenſu[b] d.l.ij.j.ad mun. Quoddā eſt mun⁹ pub.authoꝛitate ſed non vtilitate,vt tutela,tunc ſi pr expſſe cōſentit tenet vt hic,ſecus ſi taceat:⁊ hoc vez ſi tutela eſt datiua. Si vero eſt teſtāria:tunc ēt ſi expſſe conſenſerit,non tenet niſi de peculio.l. Lucius Titius.⁊ aium.j.de admin.tu.rōnem ibi dicā. de ꝗ ꝑ doc.in l.i.C.qđ cum eo. De hoc qualiter conſenſus pris obliget eum,dixi in l.ſi cū dotē.§.tranſgrediamur.ſ.ſol.ma. Ult.

c no.[c] mirabilem legē ad ꝓbandum aditionem hereditatis.† Nā

2 ille adit hereditatē q eam agnoſcit,vt l.gerit.j.de acq.her. Agnoſcere aūt vr ſiue qs gerit ꝑ ſe,ſiue alij gerenti cōſentiat ſiue aliqd ex hereditate acqrat,vt hic dt text.ſiue diceret hrditatē ad ſe ꝑtinere,vt dt tex.hic.⁊ ꝗ dixi plene in d.l.gerit.de acq.he.

ADDITIONES.

a ¶ Si filius. Pro concoꝛ.eoꝝ ꝗ vult Bart.in hac l.ſi filius.vr ꝙ pater ꝓſumatur conſentire qñ pñs eſt ⁊ tacens in actib. filij ſui. Et vide concoꝛ.quam poſui in l.que dotis.ſ.ſol.ma.

b ALEX. ¶ Pro conſenſu. Sed Bar.in l.ꝗ dotis.in vlti.col.ſ. ſol.ma.vr tenere ↄtꝛium eius quod hic dt.⁊ ibi Jmo.

c AND. BARB. ¶ Ult.no. Uide Mod.in l.j.de ver.ob.in pñ. ⁊ Bal.in l.ſi dñs.C.qđ cum eo.⁊ qd impoꝛtet iſtud verbū, facias quod velis,⁊ dic ꝙ non impoꝛtat donationem. caſus ē nota.ſm Bal.in l.j.§.i.ſ.quod iuſ. Et quid ſi dr, facias quicqd tibi placebit vide tex.ſing.in c.cum veniſſent. de inſtit.

c ALEX. ¶ Ulti.no. Uide Bal.in l.potuit.C.de iure delib.

LEX VIII.

PATRONUS. Patrono imputatur negligentia,⁊ fraus in bonis liberti:ſicut in bonis extnei.h.d.

LEX IX.

1 ☞ Remoueri an poſſit q omiſit vnam rem ponere in inuentario,⁊ an qui accipit pecuniam,vt eſſet tutoꝛ,poſſit conueniri ↄdictione ob turpem cauſam.⁊ nu.2.

3 Salarium pt conſtitui ex cauſa per iudicem tutoꝛi.

1 **T**HEOS. Fraus in aſſumendo tutelā,vel in male adminiſtrādo ex oꝛdinem punit.h.d. Not.iſtos caſus,⁊ ſpecialiter vltimos,ꝙ † q in inuentario omittit ponere bona pupilli,punit ex oꝛdinem ⁊, poterit remoueri. Jtem ſi alienat bona pupilliq; nō de-

2 buerunt alienari. ¶ Quero ſm gl.† qd ſi aliqs accepit pecuniam vt eſſe tutoꝛ: Rñdet glo.ꝙ tutoꝛ erit:ſed pecunia repetet per condōnem ob turpem cām,q2 officium tutoꝛis dz eſſe gra-

a tuitum. Jdem no. in l.j.ſ.man.[a] Ueritas eſt iſta,ꝙ † tutoꝛi pōt

3 conſtitui ſalarium a iudice.l.a tutoꝛibus.§.fi.de admi.tu. Jtez a contutoꝛibus,ex cā.l.j.§.fi pupillis.j.de tut.⁊ ra.diſtr.

ADDITIO.

a POM. ¶ Mandati. Uide Bar.conſ.lxxij.ij.vol.

LEX X.

ETIAM **municeps.** Hic eſt duplex litera. Una affirmatiua,ſm quā dt,ꝙ municeps pt dare tutoꝛes municipij.hoc eſt ciues ciui,⁊ ſic innuit: ſecus ſi non eēt ciuis. Ad ꝙ op.C.de excu.tu.l.teſtō.⁊ j.ti.j.l.qro. Sol.municeps non pt dari tutoꝛ a iudice,vt hic. q2 in eum non extendit iuriſdictio dantis,ſed in teſtō pt dari nō municeps,vt in ↄtꝛijs. Rō q2 tunc nō dat vigoꝛe iuriſdictionis,ſed authoꝛitate legis ꝗ ſuam authoꝛitatem extendit vbiq;,niſi ille datus excuſet, vt d.ll.⁊ iſta ſol.eſt vera,l; gl.aliter ſentiat in l.non ſolum.§.⁊ qui in teſtō.j.de excu.tu.quod tangit Cy.C.vbi pe.tut.l.j. ¶ Sed iuxta hoc quero qñ teſtatoꝛ dat non ciuem in tutoꝛem , qs iudex diſcernet ſibi adminiſtrationem. Dicam in l.legitimos.in pꝛin.de le.tu. ¶ Alia litera eſt hic negatiua,ſm quam dt ꝙ nō municeps pt dari municipi tutoꝛ. Contra hoc op.de tu.⁊ cur. da.ab his.l.j. Sol.non municeps,intellige qui non habitat in municipio,ſed extra,ſubeſt tñ iuriſdictioni. Uel ſm gl. Jac.de Aret ⁊ Pet.non municeps.i.qui non ſubit munera ex aliquo pꝛiuilegio,ſubeſt tñ alias iuriſdictioni.

LEX XI.

FURIOSUS. Op.ſ.eo.l.muto.§.ſub condōne. Sol.ibi datus fuit a iudice, hic a teſtatoꝛe,hec eſt bona : Uel dic hic in condōne tacita,ibi in expſſa:ꝙ non pl;,qtum ad caſum hui⁹ l. Nā ↄdictio tacita ꝗ ineſt ex voluntate diſponētis ꝗ poterat nō ineſſe,ita ſuſpendit ⁊ eiuſdē effectus eſt,cui⁹ ⁊ expſſa, vt dixi in l.iij.j.de leg.i.ꝓbat in l.miles.§.ꝑ parte.de leg.ij.ſ; hic,iudex dando tutoꝛē poterat aliquē ↄpotem mentis dare tutoꝛē pure. Jn caſib⁹ aūt in qb.iudex non pt ꝓuidere admittit tacita,vt d.§.ſub condōne.⁊ aduerte diligēter,q2 oēs iſti caſus loquunt in ↄdōne tacita,in qua tutela finit,nō in ea in qua tutela ſuſpēdit.

LEX XII.

QUESITUM. Tutoꝛes dati in locum abſentis durāt ēt illo defuncto.h.d. C pp. ꝙ in locum abſentis detur curatoꝛ,vt Jnſti. de cur. §.item ſi. Sol. Expone tutoꝛis.i.curatoꝛis.vel pꝛopꝛie ꝗlibet pꝛactica eſt bona vel ꝙ detur tutoꝛ vel curatoꝛ.declarabo.j.pꝛox. ¶ Op.ſ.eo.l.muto.§.fi. Sol.vt in gl.

LEX XIII.

1 ☞ Tutoꝛ datus coadiutoꝛ tutoꝛi,quanto tpe duret.

2 Tutoꝛem habenti dandi tutoꝛis modus.

3 Tutoꝛis in locum impediti,curatoꝛ ſiue coadiutoꝛ datur.

4 Epiſcopo ſi datus eſt coadiutoꝛ,epo moꝛtuo adminiſtratio ſpectat ad capitulum non ad coadiutoꝛem.

1 **S**OLET. Curatoꝛ vel coadiutoꝛ dat tutoꝛi ꝑ iudicem ex cā,vel ꝑ ipſum tutoꝛē cum decreto iudicis.h.d. ¶ † Quero,iſte curatoꝛ datus quāto tpe durat:gl.dt ꝙ finitur eius officium finita neceſſitate;quod dic,vt C.de pꝛoc.l.neq;.⁊ eodem mō finit officium actoꝛis ſicut tutoꝛis in cuius locū dat. Jn ↄtꝛium vr.ſ.l.pꝛox. ⁊ j.de tut.⁊ cur.da.ab his.l.curatoꝛē. Sol. Qñq; tutoꝛ eſt abſens,⁊ in locum abſentis eſt datus tutoꝛ:⁊ tunc iſte tutoꝛ eſt pꝛincipaliter,⁊ per ſe,⁊ ideo ēt pꝛimo moꝛtuo durat tutoꝛ, vt l.ꝓx. Qñq; pupillo datur curatoꝛ,⁊ hic eſt aduertēdū: q2 ſi tutoꝛ eſt pñs,⁊ non impedit,curatoꝛ dari nō pt.l.curatoꝛē.j.de tu.⁊ cu.

2 da.ab his.ſ; ſi eēt abſens vel pñs ⁊ impeditus,tunc pt ſibi dari curatoꝛ. Et † modus dandi eſt duplex,q2 vel dabit eū iudex,vt in pꝛin.l.vel dabit eū tutoꝛ cū decreto iudicis,vt in ij.rñ. Jdē ꝓbatur in l.neq;.C.de ꝓc.in gl.ꝗ ponit vtrāq; pꝛacticā.⁊ Jnſt. de cur.§.fi. Et iſtius officium finit finita neceſſitate, vel ēt finita

tutela

tutela: q2 nō daſ principaliť pp ſe, ſed ad ſupplendū defectū al-
terius. ita intelligiť hic. Et hoc ꝓbaſ hic in tex. dū dicit, magis
adminiſtrator rerū quā cura intelligiſ. Quādoq3 datur curator im
puberi nullū tutorē habēti, ⁊ ſic nō daſ vt ſuppleat defectū al-
terius tutoris determinati, ⁊ tunc durat cura toto tpe pupilla-
ris etatis, vt d. l. curatorē. ſ. de tu. ⁊ curat. da. ab his. ¶ Not.
3 † ēt ꝙ quādoq3 in locū impediti[a] pt dari curator, ſiue coadiutor, vt
hic, ſiue actor. vt C. de actore a tu. ⁊ cur. dan. l. j. cuius actoris
materiā plene examinaui in l. actor. ſ. rē rat. ha. ¶ Ultimo hec
b lex[b] † ⁊ precedens inducuntur ad qōnem. Cuidam epō pp in
4 firmitatem fuit dat⁹ coadiutor: mortuo epo q̄riſ vtrū admini-
ſtratio deuoluaſ ad capitulū, vel an reſideat penes coadiuto-
rē: Et vř ꝙ penes coadiutorē. l. q̄ſitū. ſ. eo. In 2riu3 vř hec lex
⁊ qđ ſ. dixi, ⁊ hoc eſt verū ēt pp alienā rōnē: q2 vbi ſuperuenit
adminiſtrator legitimus ceſſat datiuus. l. ſi tutor. §. j. de tut. ⁊
ra. diſt. Sed capitulū eſt adminiſtrator legitimus ceſſante epi
ſcopo, ergo ceſſat adminiſtratio datiua conceſſa coadiutori. Et
de iſto coadiutore epiſcopi habes extra de cler. egr. c. j. lib. vj.

ADDITIONES.

a ALEX. ¶ Locum impediti. Uide Bal. ſ. l. proxi.
b P. PAV. P. ¶ Ultimo hec lex. Uide Corſet. in c. grādi. in vlt.
char. de ſupplen. negli. prela. idem tz Ang. in l. i. qui petāt tut.
vide Bertac. in verbo, coadiutor.

LEX XIIII.

SIarrogati. Si pupillus trāſit in alteri⁹ ptātem, vel pdit ciuitatē, tute
la finiť. Itē ſi tutor remoueaſ vel cōditio extiterit. h.
a d. in eo, qđ dť[a] ꝙ pupillus fuit deportatus, intellige
ꝙ erat doli capax.

ADDITIO.

a ALEX. ¶ In eo quod dť. Et Uide no. in l. excipiūtur. ad Syl
la. ⁊ ibi Moder. Bar. in l. ⁊ ſi ſeuerior. C. ex qui. cau. Bal. in l.
clarum. de auth. preſt.

LEX XV.

SIquis. Si tutor eſt apud hoſtes ſine mutatione ſtatus, nō finit tutela. Opp. ꝙ transfuga
mutat ſtatu3. Sol. vt in gl. C pp. ſ. eo. l. muto. §. fi. Sol.
vt in glo.

LEX XVI.

1 ☞ Tutela non tranſit ad heredes.
Prelatura, ⁊ commiſſaria non tranſit ad heredes.
2 Tutela legitima tranſit ad filios, ⁊ quomodo.

TUtela. Tutela eſt officiū virile, ⁊ nō tranſit ad
a heredes. h. d. No. † tutelā nō tranſire
1 ad heredes.[a] Idem in qualibet prelatura. ⁊ cōmiſſa
ria, vt dť gl. de hoc ex de teſta. c. fi. lib. vj. ⁊ l. alimēta.
in prin. de alimen. ⁊ cib. leg. in gl. per Dy. ⁊ Jac. de Bel. in au-
then. de eccle. tit. §. ſi quis edificationē3. in fi. vltime oppoſitio-
b nis. Not. ēt[b] iſtam equiparationem tutele commiſſarie. ſimile
2 facit gl. in l. vxori. §. j. ſ. de fal. ¶ † Not. ꝙ ad liberos tranſeūt
tutele legitime, qđ intellige, nō ꝙ iſta tutela que eſt in patre trā
ſeat ad filios, q2 illa eſt finita morte: ſed q2 filius tanq̄ legiti-
mus proximior conſanguineos incepit eſſe tutor pupillo.

ADDITIONES.

a ALEX. ¶ Ad heredes. No. ꝙ vbi agitur de commiſſione offi
cij, in dubio intelligitur perſonalis. adde l. cuius. ſ. de cur. fu. ⁊
de hoc no. Imo. in l. q2 tale. ſolu. matri. poſt Bald. ibi, qđ facit
ad not. per Bal. in l. pe. ſ. de ſer. ⁊ ibi dixi.
b POMA. ¶ No. ēt. No. ēt per hanc l. cōiūcta gl. ꝙ femina nō
pōt eſſe executrix. ⁊ vide Bar. in d. l. vxori. ⁊ Bal. in l. ij. in xiij.
q. vbi dicit, quod idē eſt iudicium de executionib. ⁊ tutelis. Et
vidi dubitari, an commiſſaria perdatur per trāſitum ad ſecun-
da vota, ſicut tutela auth. ſacramentu3, ⁊c. Cogita qñ mater ſeu
auia dantur commiſſarie in teſtō, vide Bal. in auth. ijſdem pe-
nis. C. de ſec. nup. Bar. in l. filio adi. leg.
c ALEX. ¶ Equiparationē. Imo. alle. iſtā gl. p ſing. in l. ſi qs a
a filio. §. ſi qs plures. ſ. de leg. j. eq̄parādo fideicōmiſſariū tuto-
ri, vt in hac gl. Adde gl. ſimiliter eq̄parātē tutelā ⁊ cōmiſſariā,
in l. vxori. §. i. de fal. quā alle. Imo. in l. cū př §. hrditatē. de le.
ij. vbi ēt vide an tutela finiatur p deportationē, ⁊ ipſa3 hic te-
nebat Bar. Et an executor cogaſ inuitus officiū ſuſcipere, vide
Bar. in l. iiij. C. ſi pē. ap. mora interue. ⁊ ad gl. hic adde Bal. in
l. j. C. ſi quis ignor. rem mi.

LEX XVIII.

FEmine. Hodie ſecus, vt i auth. matri, ⁊ auie. C. qñ mulier tut. offic. fung. pot. dicā
ſ. tit. j. l. ſi quis ſub conditione.

De teſtamentaria tutela. Tit. ij.

¶ Dictum. Eſt ſ. de tutel. in gñe, ſequiť videre de tu-
telis in ſpecie. Veru3 q2 teſtamentaria tu
tela precedit alias, ideo premittit de teſtamentaria tutela, ⁊c.

LEX I.

1 ☞ Tutore filio naturali dari nō pōt in teſtō niſi conſirmetur.
2 Spurio non datur tutor in teſtamento.
3 Teſtamentum ſi rumpitur ex cauſa preteritionis, datio tutele
firma remanet.

LEge. Parētes pñt dare tutores in teſtō li-
beris natis, ⁊ naſcituris, qui ſūt in alte-
rius ptātem recuſari nō ſunt, hoc dic. † Quero
1 vtrum filijs naturalib. poſſit dari tutor: Rñdet
gl. ꝙ nō, niſi cōfirmetur, l. iij. de confi. tut. Que-
a ro[a] an ēt † ſpurio poſſit dari tutor in teſtō gl. ꝙ
2 nō, q2 nō dz nominari filius, ⁊ no. hanc gl. Quero dř hic, † ſi li-
3 beri ſunt rupturi teſtm̄ ex cā preteritionis, nō v3 datio tutele,
4 an hoc ſit correctum per auth. ex cā. gl.[b] ⁊ g ſic, qđ no. † Not. ex
hac gl.[b] ꝙ auth, ex cā, h3 locū in pteritione paterna. de quo di-
5 cam in l. filio preterito. ſ. de iniuſt. rup. ⁊ irrito teſtamē. † No.
ex hac gl. ꝙ etiam auth. ex cā. h3 locum in preteritione poſthu-
mi. vidiſtis in l. ſi quis teſtō. ſ. de leg. ij. Dixi plene auth. ex cā,
dicam in l. filio. ſ. de iniuſt. rup. teſt. vbi melius occurret. Ter-
6 tio no. † ꝙ auth. ex cā. h3 locu3 nō ſolum in preteritione poſthu
mi, hoc eſt, poſt mortem ſeu teſtm̄ nati, ſed etiam in preteritione
eius, qui per legem Velleiam ſuccedit in locum primi defun-
cti ⁊ reperit ſe preteritum.

ADDITIONES.

a ALEX. ¶ Quero. An filio naturali vel ſpurio poſſit dari tutor
in teſtō. Uide no. in l. naturalis. ſ. tit. j. ſed an habeat tutorem
legitimum, vide Bal. in l. fi. C. qñ mu. tut. offi. fung. poteſt.
b AND. BARB. ¶ No. ex hac gl. Et an habeat locū in teſtō ma
terno, vide gl. ſingularē ſ3 Frā. d rāpo. in l. vxorē. ſ. d man. teſt.

LEX III.

TEſtamento. Teſtō vñr dati qui ſunt in codicillis teſtō 2firmatis.
Opp. ꝙ ſemper codicilli videanſ teſtō cōfirmati, vt
Inſti. de codicil. §. nō tm̄. dť glo. hoc eſſe verū hodie,
a ꝙ intellige ſi teſtm̄ eſt factū, aliter ſecus.[a] Circa ꝙ vide C y. in
l. ij. C. eo. facit ꝙ no. in l. ſepe. at cū dř. ſ. de verb. ſign. Opp. ad
fm dictum, ⁊ vř ꝙ nō requiraſ de iure factū, vt ſ. de cōdi. inſt. l.
mulier. §. fi. gl. non ſoluit. Tu dic quod ibi in conditionib. que
ſunt facti, preterea ⁊ ibi poſtea valet de iure.

ADDITIO.

a ALEX. ¶ Aliter ſecus. Et ſic ſentit Bar. hic, ꝙ tutor in codi-
cillis dat⁹ nō fit tutor teſtamētarius. vide tñ Bal. in l. ij. C. eo.

LEX IIII.

1 ☞ Dictio tanquam, eſt nota improprietatis.
2 Mater quod non poteſt dare tutorem, licet datus confirmetur
inquiſitione.
Idem in auia. 3.

PAter. Př dat tutorem filio inſtituto, ⁊ exhere
dato, mř inſtituto tm̄, ⁊ tunc cum inqui-
ſitione cōfirmatur. h. d. Op. dř hic ꝙ in rē potius q̄3
in perſonam vř dari. Contra. ſ. e. l. q2 perſone. vbi vi
1 detur dari perſone potius quā reb. Dicit gl. † dictio tanquam
eſt nota improprietatis, q2 vere datur perſone. Opp. de leg. ij.
2 l. puto. §. mater. Sol. non † pōt dari a matre, vt ibi, tñ cōfirma-
bitur cum inquiſitione, vt hic, ⁊ C. eo. l. iiij. Et iſta inquiſitio qñ
filius inſtituitur, erit modica, alias eſſet magna, vt videbitis. ſ.
3 tit. j. l. ij. ⁊ iij. ¶ Quero, † quid in auia: Rñd. idem quod in ma-
tre, vt no. C. e. licet Specu. videatur aliud dicere in tit. de tuto-
re. §. j. verſic. quid ſi in auia, Opp. gl. probatur per l. ij. §. ſi ma
ter. ſ. ad Tert. vbi lex que loquitur in matre, ꝙ cogaſ petere tu-
torem filio, habet locu3 in auia, d. l. ij. §. ſi mater. verſ. filius aūt.

§. Cum